

Remissyttrande

Översyn av förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Svenska institutet (SI) har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på Naturvårdsverkets skrivelse *En översyn av förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter (dnr M2020/01705)*.

Generellt ser SI positivt på de förslag som Naturvårdsverket framför. På några punkter vill vi dock framföra synpunkter.

- **4.2.6 Förtydliganden av förordningen i förhållande till ISOstandard14001:2015**
SI stödjer **delvis** förslagen om att beakta livscykelperspektiv i myndigheternas miljöarbete. Vi **stödjer** förslaget om att inkludera livscykelperspektivet när det gäller upphandling och inköp, men **avstyrker** kravet på att beakta ett livscykelperspektiv i bedömningen av myndigheters miljöpåverkan/miljöutredning.

Motivering:

Naturvårdsverket har i sina förslag ambitionen att avgränsa förordningens styrning till att enbart hantera direkt miljöpåverkan, vilket vi ser positivt på. Förslaget om att beakta livscykelperspektivet i bedömningen av myndighetens miljöpåverkan står dock i motsatsförhållande till detta. Genom att införa livscykelperspektiv i den omfattning som avses i förslaget, ser vi risker för att stora arbetsinsatser behöver riktas mot faktorer som ligger utanför myndighetens kontroll och som är svåra att mäta. För små myndigheter med begränsade resurser kan det betyda att miljöarbetet som helhet förlorar i kvalitet. Vi tror också att det kan bidra till att återslagrapporteringen från alla myndigheter tappar i stringens och blir svår att bedöma och hantera i nästa led.

Vår bedömning är att myndigheternas egen miljöutredning om direkt miljöpåverkan, samt förslaget om att integrering av ledningssystemet i ordinarie verksamhetsstyrning kommer att vara tillräckliga åtgärder för att ge de effekter som eftersträvas. Förslaget om att beakta livscykelperspektivet i inköp och upphandling ser vi dock som både praktiskt hanterbart och som något som kan ge stora effekter.

- **4.3.4 Ökade krav på miljöanpassning och utsläppsminskning**

SI stödjer **delvis** förslagen om ökade krav på miljöanpassning av verksamheten utifrån bästa möjliga teknik. Vi styrker andemeningen om att myndigheter ska arbeta för en ständig beteendeförändring med hjälp av teknik, men föreslår ändå att förslagen om rapporteringskrav stryks när det gäller 1) antal digitala möten, och 2) myndighetens strategiska arbete för beteendeförändring. Detta eftersom vi inte tror att en sådan särskild rapportering bidrar till den effekt man önskar uppnå, utan snarare ska integreras i övrig styrning.

Motivering:

Det är förvisso relativt enkelt att ta fram data på antal genomförda digitala möten, men vi ställer oss tveksamma till syftet med detta. Digitala möten är ett vanligt förekommande inslag i arbetet, inte enbart som ersättning för en tjänsteresa. Det går därför inte att se en direkt relation mellan tjänsteresor och digitala möten och vi ställer oss frågande till vad informationen egentligen säger och hur den ska användas ur ett miljöperspektiv.

När det gäller återrapporering av strategiska åtgärder för beteendeförändringar så ser vi att detta riskerar att bli ett extra system för uppföljning, som motsäger ambitionen att integrera miljöarbetet i ordinarie styrmodell. En extra nivå av målsättningar och uppföljning av just beteendeförändring riskerar att bli administrativt betungande utan att ge några ytterliga effekter.

- **4.4.1 Återkoppling på myndigheternas rapportering**

SI stödjer förslaget om att öka dialog och återkoppling mellan myndighet och departement om det systematiska miljöarbetet. Vi föreslår dock att dialogen sker vid ett annat tillfälle än vid myndighetsdialogen.

Motivering:

Vid myndighetsdialogen avhandlas många frågor. Eftersom miljöledningssystemet integreras med den ordinarie styrmodellen kommer aspekten miljö att finnas med per automatik genom Naturvårdsverkets övriga förslag. Vi tror dock att en dialog/uppföljning som handlar **specifikt** om det systematiska miljöledningsarbetet inte kommer att rymmas tidsmässigt och att kvaliteten på en sådan dialog därför kan bli lidande. Det kan också vara så att frågan kräver närvaro av specifika kompetenser från båda parter och att dessa inte har en naturlig koppling till övrig dialog/rapporering.

- **Övergripande konsekvens av förslagen**

Slutligen vill vi lyfta vår bedömning om att ett införande av Naturvårdsverkets förslag kräver en omställningsperiod på minst 12 månader. Förslagen kräver ett övergripande arbete för att se över och justera befintlig styrmodell samt anpassa rutiner för planering och uppföljning.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschef Anna Rudels. Handläggare Jenny Ljung har varit föredragande.

Anna Rudels
Avdelningschef Kommunikation och verksamhetsstyrning